

Język migowy

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Języków Obcych, WUM ul. Księcia Trojdena 2a, 02-109 Warszawa tel. 22 5720863 sjosekretariat@wum.edu.pl, www.sjo.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM
Koordynator przedmiotu	dr Kinga Sądej
Osoba odpowiedzialna za sylabus	mgr Paulina Gojtko, paulina.gojtko@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	mgr Paulina Gojtko

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	Rok III, semestr 5 i 6	Liczba punktów ECTS	3.00
-----------------------	------------------------	---------------------	------

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	50	2.0
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	10	1.0

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z kulturą, językiem i środowiskiem społeczności Głuchych oraz podstawowymi zasadami komunikacji z pacjentem niesłyszącym.
C2	Przedstawienie sposobów komunikowania się osób z niepełnosprawnością słuchu, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiego Języka Migowego (PJM) oraz zasad jego gramatyki wizualno-przestrzennej.
C3	Nabywanie podstawowych umiejętności praktycznych: daktylografii, liczebników oraz ideogramów w zakresie słownictwa ogólnego i medycznego, wykorzystywanych w pracy ratownika.
C4	Rozwijanie umiejętności wydawania poleceń i komunikatów w sytuacjach nagłych oraz prowadzenia prostych dialogów z pacjentem Głuchym, z wykorzystaniem klasyfikatorów i zasad PJM.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W7	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U12	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	
W2	

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	
U2	

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	
K2	

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
SEMESTR 5		
ćwiczenia	C1. Wprowadzenie: społeczność Głuchych, podstawowe pojęcia, kultura i tożsamość.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C2. Głuchota jako zjawisko społeczne; skala, edukacja, dostępność, bariery komunikacyjne.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C3. Komunikacja osób niesłyszących: PJM, komunikacja wizualno-przestrzenna, wspomagana.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C4. Zasady kontaktu z pacjentem Głuchym w medycynie ratunkowej.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C5. Polski Język Migowy: mimika, ekspresja, rola przestrzeni.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C6. Gramatyka PJM: podstawowe reguły wizualno-przestrzenne, szyk zdania.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C7. Daktylografia – alfabet palcowy: znaki statyczne i dynamiczne.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C8. Daktylografia – liczebniki główne i porządkowe; skróty i miary (°C, ml, mmHg).	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C9. Ideogramy podstawowe: o sobie, rodzina, miasto, czas, przestrzeń, kolory.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C10. Ideogramy: zdrowie i samopoczucie; podstawowe objawy.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C11. Słownictwo medyczne (1): części ciała, dolegliwości (ból, rana, gorączka).	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C12. Słownictwo medyczne (2): pomoc medyczna, wyposażenie karetki, personel.	B.W7, B.U12

SEMESTR 6		
ćwiczenia	C13. Słownictwo ratownicze (1): karetka, SOR, lekarz, defibrylator, tlen, nosze.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C14. Słownictwo ratownicze (2): urazy, złamania, krwotoki, duszność, utrata przytomności.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C15. Klasyfikatory: pozycje ciała i ruch (usiąść, położyć się, obróć się, pochylić się).	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C16. Klasyfikatory medyczne: wskazanie miejsca bólu, kierunki ruchu, gesty operacyjne.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C17. Komunikaty nagłe: „gdzie boli?”, „proszę się położyć”, „spokojnie”, „zaraz pomożemy”.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C18. Wywiad medyczny – dane osobowe, objawy, podstawowe pytania w PJM.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C19. Dialog: ratownik – pacjent Głuchy (1).	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C20. Dialog: ratownik – pacjent Głuchy (2) – scenki w karetce.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C21. Współpraca z osobą Głuchą – praktyka z udziałem osoby Głuchej.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C22. Porównanie PJM i SJM w ratownictwie – przykłady prawidłowej/nieprawidłowej komunikacji.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C23. Symulacje sytuacji: omdlenie, atak epilepsji, wypadek komunikacyjny.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C24. Symulacje: przyjęcie na SOR, komunikacja z zespołem medycznym.	B.W7, B.U12
ćwiczenia	C25. Zaliczenie praktyczne (45 min): scenka ratownicza i komunikacja z pacjentem Głuchym.	B.W7, B.U12

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Rzeźniczak, D. (2016). *Podręcznik do nauki Polskiego Języka Migowego*. Poltext.
2. Włodarczak, A. (2018). *Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby*. Psychoskok.
3. Rutkowski, P., Łozińska, S. (2014). *Lingwistyka przestrzeni i ruchu*. Skrypt dydaktyczny. Wydział Polonistyki UW.
4. Szczepankowski, B. (1996). *Język migowy: pierwsza pomoc medyczna*. Centrum Edukacji Medycznej.
5. Szczepankowski B., Konciewicz D. (2012). *Język migowy w terapii*. Wydawnictwo Naukowe WSP, Łódź.
6. Kosiba, O., Grenda, J. (2011). *Leksykon języka migowego*. Silentium, Bogatynia.

Uzupełniająca

1. Czajkowska-Kisil, M. (red.). *Korpusowy Słownik PJM*. Uniwersytet Warszawski – <https://www.slovníkpjm.uw.edu.pl/>
2. *Medycyna w PJM – materiały edukacyjne UW* – <https://www.medycynapjm.uw.edu.pl/>
3. *Migam.org – Nauka języka migowego* – <https://migam.org/pl/nauka-jezyka-migowego/lekcje>
4. **Materiały dydaktyczne prowadzącego** (scenki, klasyfikatory, nagrania PJM, ćwiczenia ratownicze).

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
--	--	----------------------

B.W7, B.U12	Sposoby weryfikacji: 1. Dwa kolokwia praktyczne („dyktanda migowe” – forma pisemno-obszewacyjna): – daktylografia: alfabet palcowy, liczebniki, skróty, miary, – ideogramy: znaki w izolacji i w zdaniach, – rozumienie krótkich nagrań migowych i udzielanie odpowiedzi na pytania. 2. Ćwiczenia praktyczne w trakcie zajęć (oceniane w ramach aktywności): – dialogi i krótkie scenki: w karetce, przychodni, szpitalu, – elementy wywiadu z pacjentem Głuchym, – wydawanie poleceń i komunikatów ratowniczych z użyciem klasyfikatorów. 3. Aktywny udział w zajęciach. Kryterium zaliczenia: • pozytywne zaliczenie dwóch kolokwii, • aktywny udział w zajęciach (w tym udział w ćwiczeniach praktycznych), • dopuszczalne 2 nieobecności – odrabiane zgodnie z regulaminem SJO.	Aktywne uczestnictwo w zajęciach (100%). Ocena ciągła podczas zajęć; dopuszczalne 2 nieobecności w semestrze, które należy odrobić. W przypadku nieobecności należy odrobić zajęcia w ramach dyżuru wykładowcy w sposób przez niego wskazany.
-------------	---	---

9. INFORMACJE DODATKOWE

Osobą odpowiedzialną za dydaktykę jest Kierownik Studium – dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. WUM, e-mail: maciej.ganczar@wum.edu.pl.

Studentom przysługują dwa terminy poprawkowe zgodnie z regulaminem SJO WUM (przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej).
Forma zaliczenia semestru w pierwszym i drugim terminie jest taka sama.

SJO nie prowadzi koła naukowego.

Przedmiot fakultatywny – do wyboru.

Regulamin zajęć w Studium Języków Obcych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

1. Studium Języków Obcych (SJO) prowadzi zajęcia z języków nowożytnych i języka łacińskiego zgodnie z programem studiów obowiązującym na danym kierunku.
2. Lektorat kończy się zaliczeniem lub zaliczeniem na ocenę i egzaminem w zależności od nauczanego języka oraz kierunku studiów.
3. Przedmiotem nauczania jest język specjalistyczny, dostosowany do potrzeb zawodowych przyszłych absolwentów.
4. Podstawę zaliczenia przedmiotu stanowią: udział w zajęciach, pozytywne oceny uzyskane z kolokwii cząstkowych oraz pisemnego sprawdzianu końcowego i prezentacji w przypadku języków nowożytnych.
5. W przypadku nieobecności:
 - dwie nieobecności w semestrze (dotyczy 4 jednostek po 45 min) – obie należy zaliczyć w terminie do dwóch tygodni od daty nieobecności
 - trzy nieobecności w semestrze (dotyczy 6 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest napisać podanie do kierownika SJO z prośbą o umożliwienie odrobienia i zaliczenia trzeciej nieobecności w trybie indywidualnym
 - cztery i więcej nieobecności w semestrze (dotyczy 8 jednostek po 45 min) – student zobowiązany jest do powtarzania semestru (w wypadku pobytu w szpitalu lub długotrwałej choroby potwierdzonej zwolnieniem lekarskim student może ubiegać się o zgodę na zaliczanie nieobecności w sesji poprawkowej).
6. Student ma obowiązek zgłosić się na pisemny sprawdzian zaliczający semestr w wyznaczonym terminie. W przypadku niestawienia się, bądź niezaliczenia sprawdzianu, studentowi przysługuje jeden termin poprawkowy ustalony przez prowadzącego. Sprawdzenie poprawkowe należy zaliczyć nie później niż przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W przypadku niezaliczenia poprawy studentowi przysługuje drugi termin poprawkowy zgodnie z regulaminem studiów.
7. Student ubiegający się o zwolnienie z lektoratu (przepisanie oceny) powinien złożyć stosowne podanie do kierownika SJO w pierwszym tygodniu zajęć. Studentom pierwszego roku oceny nie będą przepisywane, jeżeli przedmiot nie był zrealizowany na tym samym kierunku w tym samym trybie na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.
8. Forma egzaminu podana jest do wiadomości studentów w przewodniku dydaktycznym dla danego kierunku i roku studiów.
9. Posiadanie certyfikatu z języka obcego, oceny z lektoratu na innym kierunku studiów w WUM lub innej uczelni nie zwalnia z uczęszczania na zajęcia przewidziane programem studiów na aktualnym kierunku studiów.
10. W przypadku przeniesienia zajęć w tryb online, zajęcia odbywają się zgodnie z ustalonym wcześniej planem w formie spotkań wideo, podczas których zarówno wykładowca jak i studenci mają włączone kamery internetowe. Niewłączenie kamery podczas zajęć oznacza nieobecność studenta na zajęciach.

11. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem będą rozstrzygane indywidualnie przez kierownictwo SJO.

SKALA OCEN ZALICZENIA i EGZAMINY (w %)

91%-100% ----- 5 (bardzo dobry)

86%-90,99% --- 4.5 (ponad dobry)

80%-85,99% --- 4 (dobry)

70%-79,99% --- 3.5 (dość dobry)

60%-69,99% --- 3 (dostateczny)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich